

A KÁPB hírei

Vujkov Krisztina

A európai szintű szociális partnerek textil- és ruházati ipari ágazati párbeszéd bizottságai 2013. április 25–26-án Brüsszelben ülést tartottak, amelyen a magyar Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (KÁPB) is képviseltette magát.

Az ülés résztvevői úgy határoztak, hogy megfontolásra ajánlják azon indítványukat, amelynek értelmében egy közös nyilatkozatot tennének a saját autonómitásukat érintve a béreket illetően. 2013. március közepén ugyanis megrendezésre került az európai csúcserőkezelés, ahol az EU éves növekedési felmérése és az Európai szemeszter a bérek meghatározása terén témája volt napirenden. Ehhez kapcsolódva az Euratex, az IndustriAll és további két munkaadói szervezet (a vegyipari és a gyártóiparok szervezetei) egy közös nyilatkozatot terveznek aláírni a bérek meghatározása terén.

Az EU Foglalkoztatási Csomagja több dokumentumot tartalmaz, amely az EU foglalkoztatási politikájára terjed ki, központjában a fenntartható növekedés szempontjával. Több olyan lépést jelez, amely a munkahelyteremtésről és a munkahelyek támogatásáról szól, különös tekintettel a következő kérdéskörökre: *a bér meghatározási rendszerek korszerűsítése annak érdekében, hogy a béreket a termelékenység alakulásához lehessen igazítani, és új munkahelyek jöhessenek létre, valamint méltányos és fenntartható bérek meghatározása; az alacsony bérezést ösztönző tényezők kiküszöbölése terén.*

A szociális partnerek úgy gondolják, hogy egy közös nyilatkozattal felhívják a figyelmet a szociális partnerek autonómitására, hangsúlyozva annak fontosságát, hogy azt a továbbiakban is meg kívánják őrizni. Ezzel tulajdonképpen annak adnának hangot, hogy tudatosítsák azt a szerepkörüket, amely szerint ők felelnek a szociális párbeszédért, mind szakmai, mind pedig ágazati szinten, amiben benne foglaltatik a kollektív szerződések megtárgyalása, a különböző rendszerek meghatározása, beleértve a bérek meghatározását is. A nyilatkozat aláírói ezzel tulajdonképpen ellenzik, hogy erről a témáról EU szinten bárminemű jogi szabályozás jöjjön létre, ami valószínűleg nem venné figyelembe a szociális partnerek autonómitását és az ágazatspecifikus feltételeket és igényeket.

Az ÁPB ülésén ezen túlmenően még az alábbi témákat tárgyalták meg:

1. A berlini Textil- und Modeindustrie szervezet egy projekt keretén belül elkészítette a „Go Textile” web oldal (www.go-textile.de). A projekt célja az, hogy megmutassák: a textilipar sokkal többről szól, mint gondolnák, vagy ami a köztudatban van. Szól az iparág kreatív oldaláról és nem utolsó sorban arról, hogy a fiatal generáció számára milyen karrierlehetőséget, életpályát tud az ágazat nyújtani. Eddig 8000-en látogatták meg az oldalt, de az érdeklődők száma egyre nő. A projekt összköltsége 100 ezer euró volt, ennek végterméke a weboldal. Látogatási hatékonyságát mutatja az az összehasonlító adat, miszerint egy átlag német

cég éves szinten millió eurókat fordít reklámkampányokra. Előzetes ígéret szerint az oldal bizonyos részeit lefordítják majd angol nyelvre is, jelenleg kizárólag német nyelven érhető el.

2. Közös érdeklődésre számító EU kereskedelmi, gazdasági és szociális témák:

- a) szabadkereskedelmi megállapodások – gazdasági és szociális hatások,
- b) az EU Bizottság egyre jobban hajlik arra, hogy GSP+ státuszt nyújtson mindazon országok részére, amelyek ezt kérték, ebben benne foglaltatik Pakisztán is.

Az Euratex összegyűjtötte mindazon információkat, amelyek megalapozottak lehetnek Pakisztán kérvénye ellen, a Nemzetközi Konvencióra alapozva (polgári és politikai jogok, a nők elleni diszkrimináció eltörlése, nyers, antihumánus bánásmód, gyermekmunka, környezetvédelmi hiányosságok).

3. Textil- és ruházati megnevezések szabályozása:

Az EU Bizottság Vállalkozási és Ipari Főigazgatósága elkészített egy tanulmányt a textil- és ruházati ipari termékek címkézésére vonatkozóan. A tanulmány által lefedett címkézési területek: információ a származási országról, nyomon követhetőség, a gyártó megnevezése, kezelési útmutató, méretjelzés, gyűlékonyság, allergén anyagok, organikus címkézés, környezetvédelem, szociális címkézés. A fogyasztók felé közvetített információ: elektronikus címkézés és a címkézésre vonatkozó alternatívák a következő tartalommal: elektronikus címkézés használata (RFID chip), kódok használata, melyik web oldal kínál további információkat, továbbá nyelvektől független szimbólumok ill. kódok használata.

A résztvevők véleménye szerint sajnos a származási címkénél nem oldódik meg a fennálló probléma, mert a terméken az az ország szerepel származási országgént, ahol a termék átalakul végtermékké, nem pedig az alapanyag eredeti származási helye.

4. *Norbert Schoebel*, a Foglalkoztatási Főigazgatóság munkatársa elismerően beszélt a Máltán tartott Euro-mediterrán konferenciáról. A résztvevők visszajelzései alapján sokrétű előadások hozzájárultak a konferencia sikeréhez..

5. a) Az EU Textil-, Ruha- és Bőripari Ágazati Bizottsága ismét benyújtja elfogadásra a szakképzési tanácsról szóló újabb, immár nyomon követési projektjét.

b) Az EU szintű szociális partnerek aktualizálják a Magatartási Kódexet. Ezt a témát néhány évvel ezelőtt már felvették munkatervükbe, de különböző szervezeti változások miatt 2012-ben a kérdéskör lekerült a napirendről. *Luc Triangle* az IndustriAll képviselőjében ismét felvetette a Magatartási Kódex aktualizálásának igényét, amit az Euratex pozitívan fogadott. Folytatják az ezzel kapcsolatos egyeztetéseket.

2013 május 14–15-én az ESCO program (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations, azaz Európai Készségek/Kompetenciák, Képesítések és Foglalkozások Európai Osztályozási Rendszere) **helyzetéről tárgyalt a Textil-, Ruházati és Bőripari Referencia Munkacsoport (TEXTAN).**

Az Ágazatközi Munkacsoport célja, hogy egységes terminológiát alkosson a készségekre/kompetenciákra. E cél elérése érdekében számos nemzeti és nemzetközi forrást alkalmaznak, amelyek azonban nem különböztetik meg, illetve nem tesznek különbséget a készségek és kompetenciák között.

A TEXTAN több javaslatot tett:

- -bővíteni kell a listát más ágazatközi készséggel, pl.: marketing, eladások, üzleti tudás, energia takarékosság/energiahatékonyság;
- a személyes és fizikális készséget is bele kell foglalni – bár az elhangzott, hogy ez adott esetben diszkriminálást feltételez és nagy valószínűséggel nem lesz benne a listában;
- egyéb kategóriák felvétele is szükséges, pl. kulcsfontosságú készségek, „előny ha van” készségek, technikai készségek (marketing, eladások, üzleti tudás, energia takarékosság/energia hatékonyság).

Az ESCO titkársága a következő tájékoztatást adta:

- Két táblázat készült: az egyik a „források” táblázat, a másik az „ágazat feltérképezése”. Három-négy hónap áll rendelkezésre, hogy a TEXTAN feltöltse a táblázatokat a már meglévő-, és a majdani adatokkal.
- ESCO copyright: az elkészült anyag az EU Bizottság tulajdona lesz és a tagállamok számára ingyen férhetnek hozzá. A feltöltött dokumentumokat bizalmasan kezelik, nem kerülnek publikálásra, viszont ha egy EU állampolgár el szeretné érni, akkor rendelkezésére fogják azt bocsátani.
- Már most van néhány kisebb ország, amely jelezte, hogy mihelyest elkészül az ESCO_TEXTAN, a nemzeti osztályozási rendszerüket teljes egészében arra kívánják átállítani.
- Előreláthatóan október 23-24. között az EU Bizottság szervez egy fórumot, amelyen világossá fogják

tenni a kapcsolódást az ESCO és az Összekötő Fórum/EU Készségek Panoráma/EU Ágazati Készség Tanács között.

Mario Araujo bemutatott egy mátrixot, amely alapját képezheti az adatok feltöltésének. Ebből az egyik modul a készségek és kompetenciák adatait tartalmazná, a másik pedig a foglalkozásokat. Magyar részről *Vujkov Krisztina* javasolta, hogy mielőtt a már meglévő hatalmas mennyiségű összegyűjtött adathalmazt a TEXTAN elkezdene feltölteni, ésszerű lenne megnézni a működési lehetőségét úgy, hogy a kiválasztott prototípus teljes műveleti sorát töltsék fel, az összes vonatkozó modullal együtt. *Vujkov Krisztina* vállalta, hogy a következő ülésre elkészíti a táblázatot.

Fabiana Orlandi bemutatta a bőrtermelésre vonatkozó „foglalkozási csokrárt”. Az ESCO Titkárság kérését fejezte ki, hogy olyan foglalkozások általános meghatározásától, mint „specialista”, „operátor” tartózkodjanak, annak érdekében, hogy minimalizálni lehessen a más ágazatokkal összefüggő átfedéseket.

Rosa Ana Perez, Rita Souto és *Aura Mirai* bemutatták a cipőipari és bőrtermékekre vonatkozó naprakészre tett ágazati térképüket, megjelenítve a foglalkozásokat. Az adatok összeillesztésekor azzal a problémával szembesültek, hogy nemzeti foglalkozásaikat számos esetben nem fedti le tökéletesen/helyesen az ISCO '08, ugyanis sok olyan foglalkozás is van, aminek egyszerűen nem létezik kódja az ISCO '08-ban, illetve a nemzeti kódok sem egyeznek egymással.

A textil- és ruházati iparral kapcsolatban *Mario Araujo* bemutatta a Textil és ruházati szakcsoport által elkészített ágazati térképet a tevékenységekhez kötött foglalkozások körvonalazásával. Felmerült az a kérdés, hogy a vásárlóra szabott, interneten megrendelt termékek kiszolgálásával kapcsolatos foglalkozás is szerepeljen-e a listán. Rövid vita után olyan döntés született, hogy ne szerepeljen, mivel ez egy ún. „üzleti model” szolgáltatás és nem vonatkoztatható az ágazat által lefedett foglalkozásokra.